

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

SL

Govor

Luxembourg, 26. oktobra 2016

Govor Klause-Heinerja Lehneja, predsednika Evropskega računskega sodišča

**Predstavitev letnega poročila Evropskega računskega sodišča za leto 2015
Plenarno zasedanje Evropskega parlamenta**

Strasbourg, 26. oktobra 2016

Velja govornjena beseda.

ECA Press

Mark Rogerson, uradni govorec, tel.: +352 4398 47063, prenosni tel.: +352 691 55 30 63

Damijan Fišer, tiskovni predstavnik, tel.: +352 4398 45410, prenosni tel.: +352 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Spoštovani gospod predsednik Schulz,

spoštovane poslanke in poslanci Evropskega parlamenta,

spoštovana gospa podpredsednica Komisije Georgieva,

veseli me, da Vam lahko letos – prvo leto svojega predsedovanja Sodišču in celo prvi mesec v tej funkciji – predstavim letno poročilo Evropskega računskega sodišča za leto 2015.

Dogajanje od konca leta 2015 povzroča pretrese v temeljih Evropske unije, zato smo sedaj v obdobju introspekcije. Vsi se sprašujemo, zakaj toliko državljanov obrača hrbet evropskemu projektu. Po mojem mnenju se del odgovora na to vprašanje skriva v tem, da smo mi – evropske institucije – delno izgubili zaupanje naših državljanov. V mesecih in letih, ki prihajajo, bo največji izziv za EU ponovno pridobivanje tega zaupanja. Menim, da bo imelo Evropsko računsko sodišče v tem procesu pomembno vlogo.

Jasno je, da je potrebna reforma. Ta reforma mora ne glede na to, kakšna bo, imeti trdne finančne temelje. Ne glede na to, ali bo imela Evropska unija 28 ali 27 članic – dobro finančno upravljanje bo še vedno enako pomembno. Po mnenju Sodišča so zlasti pomembni štirje elementi.

Prvič, EU mora imeti dobre evidence. Ljudje nam ne bodo nikoli zaupali, če ne bodo prepričani, da ustrezno skrbimo za njihov denar in vodimo evidenco o tem, kako skrbimo zanj.

Zaključni račun EU za leto 2015 je resničen in pošten prikaz stanja. Toda zneski, ki jih bo treba plačati v sedanjem in prihodnjih letih, ostajajo visoki. Kljub temu Komisija ni pripravila napovedi denarnih tokov za naslednjih sedem do deset let. Taka napoved bi pripomogla k ponovnemu doseganju zaupanja. Srednjeročne napovedi plačil, ki jih pripravlja Komisija, so korak v pravi smeri.

Drugič, EU mora zagotoviti pravilno uporabo svojih finančnih pravil.

Odhodki in prihodki obstoječega proračuna EU so natančno evidentirani, vendar je pri porabi sredstev preveč napak tam, kjer se sredstva porabljajo, in sicer v glavnem v državah članicah. Za leto 2015 ocenjena stopnja napake za plačila znaša 3,8 %. To je dokaj podobno kot v preteklih letih, vendar še vedno precej nad našim 2-odstotnim pragom pomembnosti.

Čeprav je Komisija sprejela ukrepe za izboljšanje svoje ocene tveganja in učinka popravljalnih ukrepov, so možna še dodatna izboljšanja. Za evropske davkoplačevalce bi bilo veliko bolje, če bi Komisija in države članice takoj pravilno porabile sredstva, kot da so potrebni čas, delo in stroški, da se sredstva izterjajo, potem ko so bile odkrite napake.

Napake bi bilo mogoče zmanjšati z izboljšanjem zasnove shem porabe. Ljudje ne morejo zaupati sistemu, ki ga ne razumejo.

Moj predhodnik je govoril o potrebi po „povsem novem pristopu“. Prezgodaj je še, da bi lahko rekli, kdaj se bo to uresničilo in ali se bo sploh uresničilo. Smo pa že videli vmesni pregled sedanjih načrtov porabe.

Odobravamo usmerjenost v rezultate, h kateri je ponovno pozvala Evropska komisija. Še vedno pa pogrešamo element stroškovne učinkovitosti – in tako smo pri tretji sestavini dobrega finančnega upravljanja.

Naši državljanji želijo in morajo videti, da EU zagotavlja stroškovno učinkovitost. Imeti morajo občutek, da pridobijo več, kot bi pridobili, če bi njihovi državni organi delovali sami brez EU.

Toda ali so bili projekti EU leta 2015 stroškovno učinkoviti? Ali so bili njihovi cilji že od vsega začetka realistični? Ali so bili stroški zanje razumni? Ali je bil neki program dražji ali cenejši, kot bi bil, če bi ga upravljali organi na drugi ravni upravljanja?

To so vprašanja, na katera ni mogoče dati enostavnega odgovora, dokler niso vzpostavljene prave ureditve za poročanje. Potrebne so resnične spodbude za doseganje stroškovne učinkovitosti; samo doseganje ciljev v zvezi s porabo in izogibanje kršitvi pravil ne zadostujeta.

Kajti tudi če je bila poraba vseh sredstev upravičena in so bila vsa pravila upoštevana, to še ne zagotavlja stroškovne učinkovitosti projektov, ki jih je financirala EU.

Če ljudje ne morejo preценiti, ali se sistem zanje obnese, ne moremo pričakovati, da mu bodo zaupali.

Videti morajo rezultate in poznati vire, ki so bili porabljeni za njihovo doseganje. Poskrbeti je treba, da bo to razmerje – vrednost, ki jo prinese poraba – veliko jasnejše.

Za zaupanje sta potrebna tudi preglednost in zagotovilo, kar je četrti element dobrega finančnega upravljanja.

Vse večja uporaba finančnih instrumentov, ki niso neposredno financirani iz proračuna EU in jih Sodišče ne revidira, pomeni večja tveganja za preglednost, odgovornost ter usklajevanje politik in operacij EU.

V zvezi z zagotovitvijo je treba imeti v mislih, da na podlagi naših revizij ne dajemo samo neodvisnega zagotovila, ampak tudi priporočila za izboljšanje finančnega upravljanja EU. Komisija sprejme in izvede veliko naših priporočil.

Stopnja formalnega izvajanja priporočil za države članice pa je zelo različna, čeprav so ta na splošno dovolj dobro znana, zato je videti bolj malo sprememb v nacionalni politiki in praksi.

Naj povzamem: finančno upravljanje EU je treba izboljšati. Če želimo oblikovati finančni sistem EU, primeren za ponovno pridobitev zaupanja naših državljanov, mora EU izvesti prave reforme, in sicer kmalu.